

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) вибіркового освітнього компонента
Аналіз фінансової звітності

Реалізується в межах освітніх програм галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 12 «Інформаційні технології», 28 «Публічне управління та адміністрування»

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник:

(підпис)

Інна НАЗАРЕНКО, д.е.н., професор

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри

протокол від 06.06.2024 р. № 16

обліку і

оподаткування

Завідувач кафедри

Микола ГОРДІЄНКО

Погоджено:

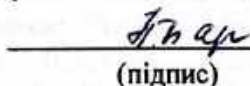
Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Миколою ГОРДІЄНКОМ
Сергієм ГАРКУШЕЮ

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Надія Караліч)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.06 2024 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Аналіз фінансової звітності					
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра обліку і оподаткування					
3.	Статус ОК	Вибірковий					
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК						
5.	ОК може бути запропонований для	Для освітніх програм галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 12 «Інформаційні технології», 28 «Публічне управління та адміністрування»					
6.	Рівень НРК	7 рівень					
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр, 12 тижнів					
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5					
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)				Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Денна	Заочна
		Денна	Заочна	Денна	Заочна		
		24	16	24	14	102	120
10.	Мова навчання	українська					
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Назаренко Інна Миколаївна					
12.	Контактна інформація	СНАУ вул. Г. Кондратьєва, 160, ауд. 109 (економічного корпусу), електронна пошта innanazarenko707@meta.ua					
13.	Загальний опис освітнього компонента	ОК «Аналіз фінансової звітності» є вибірковим освітнім компонентом підготовки здобувачів вищої освіти. Вивчення матеріалів за вибірковим ОК дозволить здобувачам вищої освіти додатково поглибити знання, уміння, які необхідні для подальшої їх професійної діяльності, та які будуть спрямовані на застосування методів, прийомів, моделей, використання яких дозволить здійснити аналіз показників форм річної фінансової звітності, розрахункових індикаторів, сформулювати висновки.					
14.	Мета освітнього компонента	Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок з методики проведення аналізу фінансової звітності та способів ідентифікації проблемних питань для обґрунтування стратегічних управлінських ініціатив.					
15.	Політика академічної доброчесності	<ol style="list-style-type: none"> Дотримання: принципів академічної доброчесності; правил наукового цитування; принципів і норм наукової етики; вимог Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про авторське право та суміжні права», Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету та інших нормативних документів локального рівня. Самостійне виконання індивідуальних завдань. За списування під час виконання окремих завдань робота буде оцінюватися незадовільно. 					
16.	Посилання на курс в Moodle	https://cutt.ly/mX3tgcJ					

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Знати теоретичні основи та методику аналізу фінансової звітності	Експрес опитування, тестування
ДРН 2. Уміти застосовувати наукові прийоми, методи, моделі та способи аналізу фінансової звітності	Експрес опитування, перевірка ситуаційний кейсів, тестування
ДРН 3. Уміти аналізувати показники ефективності використання ресурсів та показники результатів діяльності підприємства	Експрес опитування, перевірка ситуаційний кейсів, тестування
ДРН 4. Здійснювати обґрунтування висновків та пропозицій за результатами аналізу для формування інформаційного забезпечення управлінського процесу та задоволення інформаційних потреб різних категорій стейкхолдерів	Перевірка ситуаційних кейсів, перевірка індивідуального завдання, експрес опитування, тестування

3.ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота (денна форма навчання / заочна форма навчання)	
	Лк (денна форма навчання / заочна форма навчання)	П.з (денна форма навчання / заочна форма навчання)		
Тема 1. Теоретичні засади аналізу фінансової звітності. 1. Аналіз фінансової звітності: сутність, завдання, актуальність 2. Складові елементи аналізу фінансової звітності 3. Функції та принципи аналізу фінансової звітності 4. Види аналізу фінансової звітності 5. Історія розвитку аналізу фінансової звітності	2/2	2/1	13/15	Основні джерела: 1 - 9 Додаткові джерела: 1, 2, 6
Тема 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової звітності. 1. Інформаційна база фінансового аналізу 2. Фінансова звітність – основне джерело для аналізу 3. Якісні характеристики бухгалтерської інформації 4. Інформаційні потреби користувачів фінансової звітності	2/2	2/1	13/15	Основні джерела: 1 - 9 Додаткові джерела: 1, 2, 5, 6, 7
Тема 3. Методи аналізу фінансової звітності. 1. Сутність методу аналізу фінансової звітності 2. Характеристика прийомів та методів аналізу фінансової звітності	2/2	2/2	13/15	Основні джерела: 1 - 9 Додаткові джерела: 3, 6

3. Моделі і методи факторного аналізу фінансової звітності				
<p>Тема 4. Аналіз форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».</p> <p>1.Завдання аналізу</p> <p>2. Аналіз структури активу ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»</p> <p>2.Аналіз структури активу ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»</p> <p>3. Аналіз майнового стану підприємства</p> <p>4. Аналіз оборотних активів</p> <p>5. Аналіз джерел формування власного капіталу</p> <p>6. Аналіз довгострокових та поточних забезпечень та зобов'язань</p> <p>7. Аналіз ліквідності</p> <p>8. Аналіз платоспроможності</p> <p>9. Аналіз фінансової стійкості підприємства</p>	6/2	6/2	13/15	<p>Основні джерела: 1 - 9</p> <p>Додаткові джерела: 2, 5, 6</p>
<p>Тема 5. Аналіз форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».</p> <p>1. Завдання аналізу ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»</p> <p>2. Аналіз процесу формування і використання прибутку</p> <p>3. Аналіз витрат підприємства</p> <p>4. Аналіз структури та динаміки фінансових результатів</p> <p>5. Аналіз сукупного доходу</p> <p>6. Аналіз структури та динаміки операційних витрат за економічними елементами</p> <p>7. Показники рентабельності</p> <p>8. Аналіз доходності активів</p> <p>9. Аналіз ділової активності підприємства</p> <p>10. Факторний аналіз валового прибутку</p> <p>11. Аналіз прибутковості акцій</p>	6/2	6/2	13/15	<p>Основні джерела: 1 - 9</p> <p>Додаткові джерела: 2, 4, 5, 6</p>
<p>Тема 6. Аналіз форми 3 «Звіт про рух грошових коштів».</p> <p>1. Завдання аналізу ф. 3 «Звіт про рух грошових коштів»</p> <p>2. Аналіз руху грошових коштів</p> <p>3. Характеристика розрахунку чистого грошового потоку</p> <p>4. Методика розрахунку необхідної фінансової потреби</p> <p>5. Характеристика показників ефективності грошових потоків підприємства</p>	2/2	2/2	13/15	<p>Основні джерела: 1 - 9</p> <p>Додаткові джерела: 2, 5, 6</p>
<p>Тема 7. Аналіз форми 4 «Звіт про власний капітал».</p> <p>1. Завдання аналізу ф. 4 «Звіт про власний капітал»</p> <p>2. Аналіз показників ф. 4 «Звіт про власний капітал»</p> <p>3. Горизонтальний та вертикальний аналіз елементів власного капіталу</p> <p>4. Експрес аналіз ф. 4 Звіт про власний капітал»</p>	2/2	2/2	13/15	<p>Основні джерела: 1 - 9</p> <p>Додаткові джерела: 2, 5, 6</p>

5. Аналітичні показники ф. 4 «Звіт про власний капітал»: методика розрахунку та їх значення				
Тема 8. Аналіз приміток до річної фінансової звітності 1. Взаємозв'язок показників приміток до річної фінансової звітності з іншими формами звітності 2. Аналіз ф. 5 Примітки до річної фінансової звітності 3. Аналіз ф. 6 «Інформація за сегментами»	2/2	2/2	14/15	Основні джерела: 1, 6, 7, 8, 9 Додаткові джерела: 2, 5, 6
Всього	24/16	24/14	102/120	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Знати теоретичні основи та методику аналізу фінансової звітності	Аналіз ситуації, тематичне обговорення, порівняння, абстрагування, синтез, тестування, мозковий штурм, опитування, ілюстративно-демонстраційний, колективно-розумової діяльності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 2. Уміти застосовувати наукові прийоми, методи, моделі та способи аналізу фінансової звітності	Аналіз ситуації, тематичне обговорення, порівняння, абстрагування, синтез, тестування, мозковий штурм, опитування, ілюстративно-демонстраційний, колективно-розумової діяльності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 3. Уміти аналізувати показники ефективності використання ресурсів та показники результатів діяльності підприємства	Аналіз ситуації, тематичне обговорення, порівняння, абстрагування, синтез, рішення конкретних завдань з використанням даних фінансової звітності підприємства, тестування, мозковий штурм, опитування, ілюстративно-демонстраційний, колективно-розумової діяльності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання
ДРН 4. Здійснювати обґрунтування висновків та пропозицій за результатами аналізу для формування інформаційного забезпечення управлінського процесу та задоволення інформаційних потреб різних категорій стейкхолдерів	Аналіз ситуації, тематичне обговорення, порівняння, абстрагування, синтез, тестування, мозковий штурм, опитування, ілюстративно-демонстраційний, колективно-розумової діяльності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено:
здобувачів денної форми навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Перевірка індивідуального завдання	40 (40 %)	4- 12 тижні
2	Експрес опитування	25 (25 %)	Кожного практичного заняття
3	Перевірка ситуаційних кейсів	20 (20 %)	3 - 12 практичні заняття
4	Тестування	15 (15 %)	12 практичне заняття

здобувачів заочної форми навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Контроль індивідуального завдання	40 (40 %)	2-3 практичне заняття
2	Експрес опитування	10 (10 %)	Кожного практичного заняття
3	Перевірка ситуаційних кейсів	20 (20 %)	2-3 практичне заняття
4	Тестування	30 (30 %)	відповідно до графіку освітнього процесу

5.2.2. Критерії оцінювання

здобувачів денної форми навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i>0-16 балів</i>	<i>17-29 балів</i>	<i>30-35 балів</i>	<i>36-40 балів</i>
Перевірка індивідуального завдання	Індивідуальне завдання не виконано або виконано не на належному рівні	Індивідуальне завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності	Індивідуальне завдання виконане, але мають місце незначні неточності	Індивідуальне завдання виконано, всі питання розкриті
	<i>0-14 балів</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>19-22 балів</i>	<i>23-25 балів</i>
Експрес опитування	Відсутні знання по теоретичним питанням, відповіді не відповідають поставленим питанням, пасивна участь у обговоренні теоретичних питань	Низький рівень знань теоретичних питань, необґрунтовані відповіді	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання, продемонстровано навички критичного мислення	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність
	<i>0-4 балів</i>	<i>5-12 балів</i>	<i>13-16 балів</i>	<i>17-20 балів</i>
Перевірка ситуаційних кейсів	Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання або обґрунтування не на належному рівні	Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання	Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності	Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні
	<i>0-7 балів</i>	<i>7-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
Тестування	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60 - 74 % тестів	Вірно вирішено 75 - 89 % тестів	Вірно вирішено 90 % і більше тестів

здобувачів заочної форми навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Перевірка індивідуального завдання	<i>0-16 балів</i>	<i>17-29 балів</i>	<i>30 -35 балів</i>	<i>36 -40 балів</i>
	Індивідуальне завдання не виконано або виконано не на належному рівні	Індивідуальне завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності	Індивідуальне завдання виконане, але мають місце незначні неточності	Індивідуальне завдання виконано, всі питання розкриті
Експрес опитування	<i>0 -4 бали</i>	<i>5-6 балів</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Відсутні знання по теоретичним питанням, відповіді не відповідають поставленим питанням, пасивна участь у обговоренні теоретичних питань	Низький рівень знань теоретичних питань, необгрунтовані відповіді	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання, продемонстровано навички критичного мислення	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність
Перевірка ситуаційних кейсів	<i>0 -4 балів</i>	<i>5 - 12 бали</i>	<i>13-16 балів</i>	<i>17 - 20 балів</i>
	Відсутнє обгрунтування ситуаційного завдання або обгрунтування не на належному рівні	Мають місце недоліки та неточності в обгрунтуванні ситуаційного завдання	Ситуаційне завдання обгрунтовано, але мають місце незначні неточності	Ситуаційне завдання обгрунтовано на належному рівні
Тестування	<i>0-17 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>23-26 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60 - 74 % тестів	Вірно вирішено 75 - 89 % тестів	Вірно вирішено 90 % і більше тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання індивідуальних завдань	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій викладача. Протягом часу відведеного на аудиторні заняття
2	Усне та письмове опитування	Кожного практичного заняття
3	Спостереження за ходом вирішення ситуаційних кейсів, обговорення та усні коментарі викладача	Всі практичні заняття
4	Контроль за виконанням індивідуального завдання	Індивідуальне завдання є комплексним, оцінювання відповідної частини індивідуального завдання буде проведено на наступному практичному занятті після отримання завдання
5	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	На наступну пару після проведення тестування

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти магістра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування». к.: «Видавничий дім «Кондор». 2022. 268 с.
2. Alvarez Fernando, Fridson Martin S. Financial Statement Analysis: A Practitioner's Guide, 5th Edition. 2022. 448 p.
3. Blokdyk, G. Financial Statement Analysis: a complete guide/ 5STARCOoks. 2022. 310 p.
4. Sanjay, D. Financial Reporting and Analysis / Sultan Chand & Sons. 2020. 184 p.
5. Robinson, T. International financial statement analysis / Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons. 2020. 1008 p.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Аналіз фінансової звітності : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / укл.: І.М. Назаренко. Суми. 2022. 114 с.
7. Аналіз фінансової звітності : методичні рекомендації щодо проведення практичних для здобувачів вищої освіти ОПП 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти денної (заочної) форми навчання / укл.: І.М. Назаренко, Я.С. Ткаль. Суми. 2022. 39 с.
8. Аналіз фінансової звітності : методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / укл.: І.М. Назаренко, Я.С. Ткаль. Суми. 2021. 42 с.
9. Курс з ОК «Аналіз фінансової звітності», розміщений на платформі MOODLE (лінк: <https://cutt.ly/mX3tgcJ>).

6.2. Додаткові джерела

1. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <https://cutt.ly/ZX3hsyu>.
2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.help/law/433/>.
3. Назаренко І.М. Функціональна місія SWOT-аналізу в процесі моделювання стратегії оподаткування підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2338>. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-49-56.
4. Назаренко І.М., Чуйко В.Ю. Облік та аналіз фінансових результатів підприємства: особливості, тенденції та проблеми. *Економіка та держава*. 2022. № 9. С. 44 – 50.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://cutt.ly/TX3hdMj>.

6. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.

6.3. Програмне забезпечення

1. Персональний комп'ютер або ноутбук з доступом до мережі Інтернет; програмне забезпечення: Microsoft Word..
2. Активний обліковий запис у системі дистанційної освіти Moodle.
3. В умовах військового стану заняття можуть проводитися в режимі онлайн із застосуванням додаткових платформ Zoom, Skype, ресурсами комунікації електронна пошта, телефон Viber та інші месенджери.

**Рецензія на робочу програму (силабус) вибіркового освітнього компонента
«Аналіз фінансової звітності»**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Рецензент: зав. кафедри обліку і оподаткування, **Микола ГОРДІЄНКО**, професор

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма(силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність(методи викладання та навчання)дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету /факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент: викладач кафедри обліку і оподаткування

Сергій ГАРКУША, доцент

(підпис)